

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfal János.

Előfizetési árak:
Égész évre --- 12 K
Félévre --- 6 K
Negyedévre --- 3 K
Egyes szám ára 3 Allér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. n. 5 órákor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 272. szám.

Szombat, november 27.

Az orosz hadszíntér.

Budapest, november 26. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.
Orosz hadszíntér:

Nincs nevezetesebb ujság.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, november 26. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, novem-
ber 26. A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja:

Az oroszoknak ama kísérletet, hogy a Misse N. Pulpenél átkeljenek, megghusultak.

Az ellenségnek Bersemündenél és Dünaburg északi arcvonalán ellenünk intézett támadásait visszavertük.

Lipót bajor herceg, tábornagy és Linsingen tábornok hadseregcsoportjainál említésreméltó esemény nem történt.

A szerb pusztulás.

A szerb sereg romjainak üldözése. — Rigómező teljesen a birtokunkban van.

Budapest, november 26. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

Délkeleti hadszíntér:

**A Drina felső folyásánál küzdő cs. és kir. csapatok az ellenséget a Golesen- és a Kozara-nyeregen túl szorít-
tották vissza és elfoglalták Cajnicét.**

Zászlóaljaink a montenegróiakat a Giljeva-Planinán és Sjenicától délnyugatra, visszavetettük.

Hadoszlopaink Novibazártól délre, a Mokra-Planina-hegységen nyomulnak felfelé.

Mitrovicától délnyugatra elűztünk egy szerb utóvédet.

Rigómező teljesen a szövetségeseink birtokában van.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, november 26. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, novem-
ber 26. A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán-hadszíntér:

**Sjenicától és Mitrovicától délkeletre az ellenség utóvédjét, amelyek e helyen Mackensen tábornagy hadseregcsoportja
előtt még tartották magukat, visszavetettük.**

Az olasz háború.

— Az olaszok tehetetlen dühe —

Budapest, november 26. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

Olasz hadszíntér:

A görzi harc vonalon a helyzet változatlan. A heves harcok tovább folynak.

Az ellenségnek az Osiovia-szakasz ellen intézett ismételt támadásait megghusultak.

**A Monte San Michele északi lejtőjén a harc éjjel még folyamatban volt. Egy e hegycsucs ellen intézett támadást
tűzünk fojtott el.**

**A San Martino-szakasz ellen intézett előretöréseket visszavertük. Minél világosabban kénytelenek az olaszok
belátni, hogy a legújabb támadások is teljesen hasztalanok, annál sürűbben esnek nehéz bombák és gyújtó gránátok
Görz városára, amelyet most már tervszerűen lőnek romba. Leégett és szétrombolt házak és templomok száma napról-
napra növekedik. Eddig épületekben huszonötmillió korona értékű kárt szenvedett. A magántulajdont, műremekeket,
gyűjteményeket sújtó kárt még felbecsülni sem lehet.**

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A nyugati hadszintér.

Budapest, november 26. A „Torontal“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, november 26. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszintér:

Az arcvonal számos helyén tüzérségi harc.

Egyéb ujság nincs.

Az éhező gyermekekért.

Nagybecskerek, nov. 27.

Csodálatos, hogy mennyire szervezetlen ez a mi társadalmunk. Akkor látjuk ezt leginkább, amidőn valamely egyetértő emberbaráti tevékenységben kellene segítségére lenni ember-társainknak.

Annakidejében igazán megható lelkesedéssel láttunk hozzá a sebesült katonák ápolásához. De mindenki külön akart sebesülteket vállalni, — mindenki külön kórházat szeretett volna berendezni; — mindenki külön süttött pulykát és kalácsot és tulhalmoztuk vele a kórházakban levő sebesülteket, ahelyett, hogy ellátásuk javítására szervezkedtünk, csoportosultunk volna, vagy a Vörös-Kereszt egyletnek adtuk volna át azt az összeget, amit a sebesültek ételmezésének javítására szántunk. Ez esetben végig, egyformán kitartott volna az a kedvezmény, ami az első hetekben valóságos árként zudult a sebesültekre, néhány hónap múlva azután egészen elapadt.

Ugyanezt a rendszertelen buzgóságot láttuk az oroszult kárpáti falvak népének fölségélyezése körül is. Egyszerre nekilódult az egész ország. Egyik vármegye, város, járás, község, testület, vagy egyesület tul akart tenni a másikon, mindegyik külön elismerést és dicsőséget keresett. Mindegyik külön akart egy falut, vagy templomot, esetleg iskolát felépíteni, de külön az ő saját guszta szerint, saját neve alatt, saját hazafias áldozatkészségének megörökítése végett. Az országos bizottság nagy tekintélyének is elég gondot adott, míg ezt a nagy szétágazó buzgalmat, célszerű, egységes akcióvá tudta mérsékelni.

A megvakult katonák, a háboru rokkantjai, a hadiárva stb. részére megindult országos gyűjtésen kívül ötletszerűen, külön gyűjtések még az egyik — vagy másik ezred rokkantjai, vagy megvakult katonái számára, ami által megkülönböztetést akarnak tenni egyik, vagy másik vidék rokkantjai között és nem gondolnak vele, hogy mennyire méltánytalan az ilyen megkülönböztetés, holott a közönség és nemzet elismerése teljesen egyformán illeti meg a háboru minden áldozatát. Gyűjtenek különféle testületek, de gyűjtenek egyesek is, gyűjt akinek csak eszébe jut.

A közönség pedig ad ennek is, — annak is, soknak talán nem is jó szívvvel, mert érzi, hogy a jótékonytalán hatásosabb volna, ha rendszeresebben kezelnék.

Ez nem jól van így. Ez nem az erők egyesítésének a módja, hanem az erők szétforgácsolásának a veszedelme, amelynek most annál kevésbé lehet helye, mert éppen azt demonstráljuk a harctéren, hogy mily ellentárhatalmat képvisel erőink gondos egyesítése. — Az ilyen szerteúzó eljárás mellett nem lehet hasznos munkát végezni, mégkevésbé valami nagyot alkotni; ez legfeljebb arra vezet, hogy a közönséget elriasztjuk az adakozástól és közömbössé tesszük a jótékony iránt.

Tessék a jótékonyt határozottabban gyakorlására szervezkedni, vagy a meglevő szervezetek közreműködését igénybe venni.

Van itt Népiroda, van Vörös-Kereszt-Egylet, vannak jótékony nőegyletek, van iskola-gyermekbarát-, van gyermek- és anyavédő-egylet stb. stb., amelyeknek munkakörébe bármelyik irányu jótékonyt besorozható, de végsősorban itt van a városi hatóság, amelynek határozott hivatása mindennemű jótékony társadalmi mozgalom szervezése, istápolása, a társadalmi erők egyesítése és érvényesítése.

Ha tehát valamelyikünknek valami jótékonyt eszméje támad, forduljon ezekhez az egyesületekhez, vagy a városi hatósághoz, ezek valamelyike bizonyosan magáévá teszi a jó gondolatot és akként fogja megszervezni a mozgalmat, hogy a jótékony működés alaposabb, hatásosabb és tartósabb leend.

Ezt a preceptoroskodást az tette aktuálissá, hogy most megint igen fontos társadalmi, emberbaráti kötelesség előtt állunk, mely az erők legteljesebb egyesítését igényli. Küszöbön van a tél, kevés a fűtőanyag, drága az élelem, sok ember fázik és éhezik.

A felnőttek csak elbirják valahogy a nélkülözéseket, de a gyermekeket a szenvedés, különösen a hiányos táplálkozás elsatnyítja, betegségekre fogékonytá teszi és halandóságukat növeli.

Az legyen tehát most a társadalmi jótékonyt és emberszeretet legfontosabb és legsürgősebb dolga, hogy a gyermekeket megvédje a tél szenvedései és nélkülözéseitől. Mert éppen most kell legerősebben éreznünk, hogy a gyermekben nemzetünk jövőjét óvjuk és védjük.

Meg is indult társadalmunkban a mozgalom.

A kisdetek érdekében a Feminista egyesület anya- és gyermekvédő fiókja gyűjti az adományokat, hogy tejet adhasson az abban szükködőknek. Az iskolagyermekbarát egyesület abban buzgólkodik, hogy a szegény tanulókat ruhával lássa el, de mások is szeretettel gondolnak a szegény gyermekekre. Hartig Albert állami tanító szívhez szóló melegszóval köti a közönség lelkére a szegény iskolás gyermekek ételmezését és magánosok is fáradoznak benne, hogy szegény gyermekeknek tehetősebb házaknál a téli időre legalább ebédet szerezzenek.

Megmozdult tehát közönségünk szíve az az éhező gyermekek érdekében; most csak az kell, hogy ezt a mozgalmat célszerűen szervezzük és a segíteni akaró erőket okosan tudjuk értékesíteni.

Javaslatom az, hogy szervezzünk erre a

Diana sósborszesz

a legerősebb háziszert ugy belsőleg cukorra cseppenként, mint külsőleg bedörzsölésre. Hatása fájdalomcsillapító, étvágygerjesztő, frissítő, hűsítő.

Ára 60 fillér.

Mindenütt kapható. Mindenütt kapható.

539—50.45

nagyfontosságú üdvös tevékenységre egy illetékes fórumot; ez pedig legyen a város polgármesterének elnökle alatt egy bizottság, mely az anya- és gyermekvédő egylet, — az iskola gyermekbarát-egyesület, továbbá jótékony nőegyletek elnökeiből és a tanintézetek igazgatóiból szervezendő.

Ez a bizottság irassa össze és vegye nyilvántartásba azokat a családokat, amelyek gyermekeiket otthon megfelelően táplálni nem képesek és gondoskodják ezen gyermekek kellő ételmezéséről.

A tejjel ellátandó családok jegyzékét adja át a bizottság az anya- és gyermekvédőknek, az iskolás gyermekek ételmezéséről pedig gondoskodják a bizottság akár akként, hogy egyes tehetősebb házakhoz beosztja őket ebédre, — vagy pedig oly módon, hogy a közönséget, különösen a gyermektelen családokat, de legfőképpen az agglégényeket megadóztatja és a szegény gyermekek részére a város több helyén, lehetőleg az iskolák közelében, népkonyhákat állít föl.

A részleteket bizzuk különben az intézők bölcsességére, mi pedig egyesítsük erőnket arra, hogy a szükséges anyagiakat rendelkezésre bocsássuk.

Nagy erő rejlik e város társadalmában, sok szép dolgot mivel már az emberszeretet terén, meg fogja tehát oldani ezt a nehéz kérdést is becsülettel.

J. Á.

HIREK.

Strófák az élelemről és drágaságról.

Séta a piacokon. — Minden van bőségesen.

Nagybecskerek, nov. 27.

Erdemes és szükséges közbe-közbe foglalkozni az ételmezés és a drágaság kérdésével.

Ha ma a piacokat, boltokat végigjárjuk, megállapíthatjuk, hogy ételmezésben nemcsak hogy hiány nincs, de valósággal bőség uralkodik. Mindamellett azonban drágaság van s ez a drágaság eddig változatlan.

Egy kis séta például a nagybecskereki hetipiacokon és láthatjuk, hogy bőségesen van baromfi, káposzta, hagyma, burgonya, zöldség, sőt az eddig elrejtett bab is egész kis halmokat alkot az árusoknál végesvéig a Hunyadi-utcán.

De mindez hallatlan drága. A bab ára 40 fillérben van maximálva különként s a piacon literenkint 70 fillér az ára, ami különként 1 korona 20 fillérnek; tehát a maximális ár háromszorosanak felel meg. A hagymának is még mindig 80—90 fillér a kilója, a savanyított káposztát 72 fillérért, a káposztát 50 fillérért adják. Tojást a nagybecske-

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, november 27-én két előadás; vasárnap, november 28-án négy előadás:

szombat délután 5 órakor zónaelőadás felhelyárral, este fél 9 órakor rendes helyárral; vasárnap a 3 és 7 órai zónaelőadás felhelyárral, az 5 és 9 órai előadás rendes mozi-helyárral lesz megtartva. — Bemutatásra kerül a kinematográfia 3 remekműve.

Az örök átok.

(der Racher) ghetto-dráma három felvonásban, a Svenska-gyár remeke

Teddy házasodik.

Elsőrangú vigjáték 2 felvonásban.

A munkás diadal.

Szociális életkép 2 felvonásban.

Uj háborus képek.

Mindenütt kapható!

Schicht-mosás — Hadi-mosás

a legolcsóbb, legkíméletesebb és leghathatósabb mosási eljárás:

Áztassa be a ruhát „Asszonydícsérel” mosó kivonat oldatban néhány órára, vagy egy éjszakán át. Most pedig már csak kevés szappan — a legjobb Schicht-Szarvas szappan — szükséges még, hogy szép fehérműt kapjunk.

Megtakarít munkát, időt, pénzt és szappant.

Omino! kitűnő szer a kezek tisztításához és surolásnál konyhában és házban.

592-8.4

reki maximálás szerint hármát kellene adni 40 fillérért és darabját 16 fillérért adják. 40 fillérért csak csendőrkiiséret mellett lehet szerezni. A burgonya ára is 18—20 fillér a piacon, hiába maximálták 9 fillérre.

Jó a sok baj között még, hogy itt van a köztisztviselők fogyasztási szövetkezte. Ez az áldásos intézmény a lakosság tekintélyes részén könnyít. Tíz-husz, sőt harminc fillér árkülönbség van a szövetkezet és a piac árai között s ha a szövetkezet vesénye nem volna, hát a piac egyszerűen türethetetlen volna.

Kár, hogy a hatóságok nem nyújtanak elég energikus segédkezet a szövetkezetnek. A városban nincs fa, a szövetkezetnek kifizetett rendelése van s nem bírja a fát megkapni. Kifizetett cukrához egy hónap óta nem tud hozzájutni. És más szállítmányainak és rendeléseinek ezer akadály áll az útjában.

Jó hatással lehet az élelmiszerdrágaság enyhítésére az önszegélyző szövetkezetnek a város által támogatott munkája. A Hunyadi-utca sarkán levő üzlete élénk forgalmat mutat. Kaphatni itt zsirt 7 K 60 f-ért (8 kor. helyett), a savanyított káposzta 60 fillér, a káposzta 24 f, a tejfő 16 fillér decinként. A tojást drágáljuk darabonként 18 fillérért. De hasznos a levágott baromfi árusítása, mert a mai időben a tiszta hus kilónként 3 K 20 fillérért hatásos konkurrenciát. A hagyma ára itt kilónként 80 fillér, a burgonyáé 14 f, a túró 1 kor.

A szemlélődés vége tehát az, hogy bőségesen van minden élelmiszer, csak drága s ez ellen a drágaság ellen kell a közönségnek és hatóságnak egyesült erővel szembe szállani.

Rendkívüli megyei közgyűlés. Torontál vármegye törvényhatósági bizottsága f. évi december 7-ikén d. e. 10 órakor az időközben összegyűlt ügyek elintézésére rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlést előkészítő állandó választmányi ülés dec. 6-ikán d. u. 4 órakor lesz.

Adományok. Gróf Nákó Sándor vb tanácsos lapunk útján 50 koronát adományozott a nagybecskereki anya- és gyermekvédő bizottság céljaira.

Szenes Bözsi és Szenes Lacika ugyan csak lapunk útján 4 koronát adományoztak a vak katonák javára.

Angyarszerben bavit a harctéren küzdőknél és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, kőszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-fele

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K — 80, 140, 2—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-fele gyógyszerárban, Prága 1, Elisabethstr. 5.

Kitüntetés. Halle Henrik tart. zászlóst, a temesvári sörgyár főtisztviselőjét, aki Nagybecskereken végezte iskoláit, az olasz harctéren tanusított vitéz magatartásáért a másodosztályú ezüstéremmel tüntették ki.

Az egészségügy a háborús időben. A Torontál vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület szabadliceuma vasárnap, folyó évi november hó 28-ikán d. u. 4 órakor a nagybecskereki Kaszinó-társulat nagytermében előadást tart. Az előadás tárgya: Az egészségügy a háborús időben. Irta és előadja: dr. Fialowski Béla kir. törvényszéki orvos. Az előadás főbb pontjai: A hadsereg egészségügyi intézményei békében és háborúban. — A sebesülés és megbetegedés a háborúban. A sebesültek és betegek szállítása. — A tartalék- és vöröskereszt-kórházak. — A kórházi ápolás. — Az élelmezés. — A fertőző betegségek. — Ezek ellen való védekezés. — Quarantine. — Oltás. — A rokkantak, azok kezelése és az azokról való gondoskodás. Az előadás d. u. 4 órakor kezdődik. A közönséget kérjük a pontos megjelenésre, mert a későn jövők zavarják az előadást. Belépődíj nincs.

Köszönet. A vöröskereszt-egylet torontál vármegyei választmánya ez évi segély fejében 50 koronát, Oldal István pedig 4 koronát adományozott a gyermekbarát-egyletnek, melynek vezetősége ezután nyugtazza halás köszönettel az adományokat.

Ingyentekre ujjában adakoztak: Freund Adolfné 20 K, Mesznik Imre 10 K, Freund Lajos 3 K, Szöllösi Ödönne 2 K, Hollaender Károlyné 10 K, Strélinger Márkné 10 K és Hollaender Simonné 5 K, akiknek az Anya- és Gyermekvédő-Bizottság halás köszönetet mond.

Jankó Ágoston alispán előadása. Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán jövő vasárnap, december 5-iki előadására, amely a háborús anya- és csecsemővédelem javára fog szolgálni, egy koronás belépőjegyek már előreválthatók: Török János kir. járásbirónál, az Anya- és csecsemővédelmi bizottság hölgytagjainál, Mangold Lipót könyvkereskedésében és a kulturegyesület főtákaránál is. A jótékony célra való tekintettel felülfizetéseket is köszönettel fogadják.

Hős torontáli tanítók. Grézo János kir. tanfelügyelő szép hivatalos irást kapott az olasz harctérről két torontáli tanító hősiességéről és kitüntetéséről. A két torontáli tanító: Schiffmann Miron lukácsfalvai és Klein B. Miklós nagyjécsai tanító, akik olyan vitézül és hősiiesen harcoltak, hogy kadetokká neveztek ki őket és a nagy és kis ezüst vitézségi érmet kapták. Kitüntetésükről ad hirt a tanfelügyelőhöz intézett irás, amelyet Roosz Péter századparancsnok küldött s így szól:

Kedves kötelességemnek tartom Te-kintettségedet értesíteni a századomhoz beosztott Schiffmann Miron lukácsfalvai községi és Klein B. Miklós nagyjécsai községi tanítókról, kik századomnál 10 hónapja, a harctéren több mint hat hónapja (ebből három hónapot itt a Doberdón) derekasan és vitézül küzdenek. A nagy és nehéz harcok alatt mint szakasparancsnokok oly vitézül megállták helyüket, hogy október 1-én póttartalékosokból kadetokká neveztettek ki. A századomhoz beosztott és kemény próbáknak kitétt tanítók hősiességükkel megmutatták, hogy nemcsak a szoroson vett iskola négy fala között tudnak a hazának szol-

gálatot tenni, hanem a hosszú véres napok alatt magaviseletükkel volt alkalmuk bemutatni azt is, hogy jó katonák. Az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásukért az I-ő és II-od oszt. vitézségi éremmel lettek a mai napon kitüntetve. Nagy örömmre szolgálna, ha Te-kintettséged megvéjében működő nevezett tanítókról az illető iskolaszékeket kiértésitené, miszerint tanítójuk gyermekeiknek nemcsak jó nevelőapjuk, hanem szent és drága hazánk hű és bátor védői. Maradtam megkülönböztetett tisztelettel: Roosz Péter s. k., százados.

Sajtószállás. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége Sas Ede igazgatósági tag, nagyváradi szerkesztői indítványára mozgalmat indított, hogy a lerombolt kárpáti tüzhelyek sorában egy Sajtószállás-t épít. A Szövetség a Sajtószállás fölépítésére, amely az országos célon kívül a hirlapíróknak is javát szolgálná egy üdülőházzal, a gyűjtést már megindította. A szövetség maga 500 koronával, a szövetség elnöke, Szávay Gyula 100 koronával indította meg a gyűjtést s most az ország közönségét is fölhívja támogatásra.

A magunk részéről szintén közöljük, hogy köszönettel és hálával fogadjuk adományokat a Sajtószállás részére s azokat hirlapilag nyugtazzuk.

A hadikölesön. Nákófalva községi lakossága Holzinger Lajos községi jegyző ügybuzgósága és agitációja folytán szintén kivette a maga részét a hadikölesönjegyzéseknél. A szépen virágzó községi takarékpénztár útján első alkalommal 154.550 K, a másodiknál 368.200 K és a harmadik alkalommal 487.400 K, összesen tehát 1.010.150 koronát jegyezték a községben.

A Béga duzzasztó műveinek lefektetése. A Béga-hajózási m. kir. kirendeltség figyelmezteti a hajótulajdonosokat és egyéb érdekelteteket, hogy a fagy beállta következtében a Béga duzzasztó műveit esetleg rövid időn belül, — ha azonban az időjárás még hidegebbre fordul, szükség esetén azonnal — minden további értesítés nélkül le fogják fektetni. Erre való tekintettel terhelt hajók csak saját veszélyükre jöhetnek a Béga-ba, mert a kirendeltség a szükséges vízmélység fönntartását nem biztosítja. Közli egyúttal a kirendeltség, hogy eddig öt duzzasztó mű volt üzemben, még pedig Béga-torkolatnál, Écskánál, Ittebénél és Ujvárnál. Ennek következtében a duzzasztó művek lefektetése a Béga-nak a torkolattól Németszentmihályig terjedő szakaszán fogja a vizálást nagymértékben csökkenteni.

Kérelem a közönséghez. A nagybecskereki vöröskereszt vasuti nyugvó állomásának vezetője kéri a közönséget, hogy a nagybecskereki vöröskereszt-egylet vasuti állomásán átvonuló beteg és sebesült katonák részére cigarettát adományozni sziveskedjenek. Az adományok Bakalovich Plátóhoz, a nyugvó állomás gondnokához (Megyeház) küldendők.

— **Az örök átok.** A Városi Mozi ma ismét egy filmszenzációt mutat be. „Az örök átok” című legújabb gheftó-dráma ez a szenzáció, amely páratlan fölvételeivel, megrázó drámai jeleneteivel, néprajzi érdekességeivel s művészi megjátszásával mindenütt nagy sikert aratott. Azonkívül igen érdekes válogatott műsor kíséri még a nagy filmdrámát.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Dr. Kern Emil rk. kir. trvszéki jz és Ládai Klementin rk. Pavlov Lázár gk. pincér és Orczen Terézia rk. — Pékity János gk. asztalos és Dimity Mária gk.

Születések: Frank János izr. brókerkedő, leány. — Teschler Miklós rk. Máv. hivatalnok, fiu. — Ast György rk. zászlóaljkiáltós, leány. — Brenesz József rk. kádár, fiu. — Jovanov Anna gk. napsz., fiu.

Halálozások: Weinhardt Róbert rk. 26 éves tart. hadnagy, hősi halált halt. Geidek Pálné rk. 48 éves, tüdővész. — Özv. Joehum Józsefné rk. 74 éves, aggkór. — Stalter Teréz rk. 18 éves, hasihagymáz. — Bécsi Márton rk. 66 éves, tüdőgyulladás. — Vukulyev István gk. 66 éves, ütőrelmeszesedés. — Kalenbach Margit ág. ev. 22 éves, bélhurut. — Schenk János rk. 54 éves napszamos, tüdőtagulás. — Lauer Anna rk. 4 hónapos, görcsök. — Szücs József rk. 17 napos, rángörög. — Nagy Ilona rk. 5 éves, diphtheria. — Jaksa Piroska rk. 3 éves, veselob. — Lukó Sándor rk. 2 éves, bélhurut. Csányi Györgyné rk. 74 éves, ütőrelmeszesedés. — Gardinovacski Lázár gk. 34 éves napszamos, tüdővész. — Balogh Mária rk. 17 hónapos, bélhurut. — Német Mihály rk. 52 éves zenész, szivbaj. — Till Tamásné rk. 62 éves bélezáródás. — Gruity Györgyné gk. 77 éves, aggkór. Jaksa Julianna rk. 19 hónapos, életgyenge. — Török Péter ref. 63 éves nyug. vár. kiadó, végelgyengülés. — Szobesák Irma rk. 16 éves, veselob. — Milánov Jéfta gk. 77 éves napsz., aggkór. — Bodroski

Szvetozár gk. 33 éves napsz., szivbaj. — Lyubicsin Tivadarné gk. 74 éves, szivhüdes.

— **8 órai ujság.** Ez a címe annak az új országos napilapnak, mely először november 30-án este fog megjelenni Budapesten. A háborús események iránt megnyilvánult általános és intenzív közérdeklődés hívta életre a 8 órai újságot és bizonyára ez az érdeklődés fogja megszilárdítani is, Budapesten és az ország nagyobb városaiban már megjelentek a hirdető-oszlopokon a 8 órai ujság stílusos, művészi plakátjai, néhány nap múlva előttünk lesz maga az ujság is eredeti formájával és a fejlett zsurnalisztika minden készségével. Mint a legkésőbb megjelendő estilap, arra törekszik, hogy a legújabb híreket tárja az olvasó elé. Vezér-elve: megbízhatóság és gyorsaság. A 8 órai ujság az első lap, mely az új sajtótörvény értelmében 50 ezer korona politikai hírlap-biztosítékot helyezett letétbe.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

A balkáni francia sereg visszavonulása. — A bolgárok Monasztir előtt.

Budapest, nov. 27. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: A Petit Parisiennek sürgönyzik Szalonikiból:

A balkáni hadvezetőség elrendelte a Krivolák és Demirkapu között álló francia sereg általános visszavonulását. A franciák elvonulásuk közben mindent szétromboltak, a raktárakat, vasutvonalakat légberöptik.

Konstantinápolyi jelentés szerint, a Szaloniki-i entente csapatok helyzete igen kritikus. A franciák husz-

ezer halottat vesztek. A bolgárok közvetlenül Monasztir előtt állanak.

A szerb király és a kormány repülőgépen menekül.

Budapest, nov. 27. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Konstantinápolyi jelentés szerint, a szerb főhadiszálláson nyolc repülőgép áll készen, hogy szükség esetén a király és a kormány tagjai ezeken elmenekülhessenek.

Kitchener lord a szerb királylyal találkozni akart, de azután az elvágatástól való félelmében, elállott a z odaütazástól.

Kitchener Rómában.

Budapest, nov. 27. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Rómából sürgönyzik:

Kitchener lord ideérkezett s Sonninoval tanácskozott. Kitchener innen a főhadiszállásra megy, hogy a királylyal és Cadornával tanácskozzék.

A szerbiai hadifoglyok.

Budapest, nov. 27. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Bécsből sürgönyzik:

A bécsi Vörös Kereszt a szerbiai hadifoglyok érdekében lépéseket tett, mire Sapezac alezredes, a szerbiai fogolytáborok parancsnoka táviratilag válaszolt s közölte, hogy a semleges állambeli vöröskereszt megbízottak a hadifoglyok sorsának enyhítésére mindent elkövetnek, ami emberileg lehetséges.

1769—1915. szám.

627—2

Hirdetmény.

Folyó hó 14-ikén egy 6 éves fehér kanca, egy 6 éves fehér paripa, egy 10 éves fekete fehér szőrökkel paripa és egy 8 éves fekete paripa Szerbszentmárton község határában gazdátlanul vétettek bitangságba. Igazolt tulajdonosa a tartásdíjak lefizetése után átveheti, ha igazolt tulajdonos nem jelentkezik, 1915. évi december hó 11-én d. e. 9 órakor a község házában tartandó árverésen el fognak adatni.

Szerbszentmárton, 1915 november 21.

Vojnov Szilárd
s.-jegyző.

Sárga, garantált, tiszta 624—1.1

≡ méhviasz ≡

kerestetik megvételre.
Mintázott ajánlatok „Bienenwachs 16493” alatt
Annonzen-Expedition
M. Dukes Nachf. A.-G. Wien, I/I. címre kéretnek

626—x 3

Irodistanók

(kezdők is) felvételnek
helybeli nagyobb iparyállalatnál.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nyomatott Pleisz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a

délutáni gőzfürdőt

dec. 1-től beszüntetem

A gőzfürdő urak részére nyitva lesz:

vasárnap	reggel	6—12 óráig,
hétfőn		6—12 „
kedden		6—10 „
szerdán		6—12 „
csütörtökön		6—10 „
pénteken		6—12 „
szombaton		6—12 „

Nők részére: 623—3.3

kedden	délelőtt	10—1 óráig,
csütörtökön		10—1 „

A kádfürdő egész nap nyitvavan.

A gőzfürdő vezetősége.

Írógép

— használt, de jó állapotban —
készpénzfizetés melletti vételre
kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

628—x.2

Folyékony aranysikér

mint a buzasikér tökéletes pótléka ajánlatik.
200 kilós hordókban 160— K 100 kg-ként
4 1/2 „ dobozokban 190— „ 100 „
1 „ „ 200— „ 100 „
vasutdíjmentes a rendeltetési helyig, utánvétellel
4 1/2 kilós próba postakannák . . . 9— K
portómentesen.

Klebervertrieb Graz, Postfach 30.

625—1.1

Törvényes védjegy szabadalom.

Jótállás az irtás tökéletes eredményéért. =

Reitter Oszkár

nagybecskereki fajbaromfi tenyésztőnek találmánya a

Patkánin

főlülmul eddig ismert mindenféle patkányirtó szert, (nem mérge) emberre, állatra cseppet sem veszélyes. 1 doboz ára 2 korona, mely elég 120—150 patkány biztos kiirtásához.

Ismerető leírást, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány doboz használandó a teljes kiirtáshoz — kérésére ingyen küldök. — Torontálmegyében kizárólag kapható: BERENYI BÓDOG vaskereskedésében Nagybecskerek. Telefon 2—23.

(247—50.81) BIZTOS ÉS TÖKÉLETES IRTÁSÉR JÓTÁLLÁS!

Kiadó Pleisz Fer. Pál